

Sygn. I C 165/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 lipca 2018 r.

Sąd Okręgowy w Słupsku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Beata Kopania
Protokolant:	sekretarz sądowy Małgorzata Bugiel

po rozpoznaniu w dniu 24 lipca 2018 r. w Słupsku

na rozprawie

sprawy z powództwa M. M. (1)

przeciwko M. P. (1)

o zapłatę

1. oddała powództwo;

2. zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 5.417 zł (pięć tysięcy czterysta siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Na oryginale właściwy podpis

Sygn. akt IC 165/17

UZASADNIENIE

Powód, M. M. (1) wniósł przeciwko pozwanej, M. P. (1) pozew z żądaniem zapłaty kwoty 200.000 zł. tytułem zwrotu pożyczki wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 28 lutego 2014r. do dnia 31 grudnia 2015r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2017r. do dnia zapłaty. Zażądał także zapłaty kwoty 300 zł. tytułem zwrotu kosztów postępowania pojednawczego zainicjowanego przez powoda przed Sądem Rejonowym w Słupsku pod sygn. (...). Dodatkowo zażądał zapłaty od pozwanej na swą rzecz kosztów procesu.

Na uzasadnienie podał, iż pozwana chciała zainwestować w działalność gospodarczą swej córki, M. P. (2). W tym celu zwróciła się do powoda z prośbą udzielania jej pożyczki. Powód zgodził się i na podstawie dwóch ustnych umów pożyczki udzielił pozwanej pożyczki w kwocie 90.000 zł., zrealizowanej poprzez wypłatę kwoty 30.000 zł. w dniu 12 lipca 2011r. oraz kwoty 60.000 zł. w dniu 14 września 2011r., a następnie w kwocie 110.000 zł. w dniu 30 sierpnia 2012r. Córka pozwanej rozpoczęła działalność gospodarczą w dniu 28 września 2011r. tj. dwa miesiące do wypłaty pierwszej kwoty. Powód wezwał pozwaną do zwrotu pożyczki pismem z dnia 2 sierpnia 2013r. Jednakże pozwana do chwili obecnej pożyczoną kwotę nie zwróciła.

Pozwana, M. P. (1), wniosła o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od powoda na jej rzecz kosztów procesu.

Zakwestionowała twierdzenie powoda, jakoby strony łączyła umowa pożyczki na kwotę 200.000 zł. Zaprzeczyła również, by potrzebowała pieniędzy na rozpoczęcie działalności gospodarczej swej córki. Podała, że jej córka na powyższy cel pozyskała pieniądze z (...) w S. oraz z Urzędu Pracy w S.. Wskazała też, że strony łączyła znajomość, która przekształciła się w bliższą relację. Powód odwiedzał pozwaną w jej miejscu pracy, składał jej różne propozycje, przekazywał prezenty. W 2013r. pozwana nie przyjęła propozycji matrymonialnej powoda, przez co powód zaczął prezentować wobec pozwanej wrogą i roszczeniową postawę, czego efektem jest m.in. złożenie pozwu w tej sprawie.

Na rozprawie w dniu 23 listopada 2017r. zaprzeczyła, by otrzymała od powoda kwotę 200.000 zł.

W piśmie procesowym z dnia 24 kwietnia 2018r. powód wskazał, że w razie gdyby sąd uznał, że między stronami nie doszło do zawarcia umowy pożyczki, to wnosi o zwrot kwoty 200.000 zł. jako świadczenia nienależnego.

Sąd ustalił:

Strony poznały się w 2007r., w czasie, gdy pozwana pracowała w Banku (...). Powód posiadał w tym banku konto i w związku z tym poznał pozwaną.

Powód zaczął zabiegać o znajomość z pozwaną, gdyż ona mu się podobała. Z biegiem czasu strony mówiły sobie po imieniu, zaczęły się spotykać, spędzały czas m.in. w restauracji.

Od około 2008r. strony zaczęły traktować siebie jak przyjaciół. Powód prosił pozwaną o pomoc w zakupach leków, załatwianiu wizyt lekarskich. Pozwana świadczyła mu tę pomoc. Kilkakrotnie odwiedziła powoda w jego miejscu zamieszkania, w W..

Strony czyniły sobie nawzajem prezenty z okazji urodzin, imienin, świąt itp. Powód obdarowywał pozwaną kwiatami, czy czekoladkami. Pozwana uważała prezenty w dużej mierze za nietrafione, dlatego poinformowała powoda, że woli otrzymać pieniądze zamiast prezentów. Powód zaczął przekazywać jej wówczas kwoty pieniężne rzędu 100-150 zł.

W 2010r. powód złożył pozwanej propozycję matrymonialną. Pozwana wpięrow odpowiedziała, że się zastanowi. Po czasie zapytała powoda, jak to widzi, a ten wskazał, iż oczekiwałby, żeby pozwana zwolniła się z pracy i zamieszkała w W. wraz z powodem. Pozwana nie zgodziła się. Powiedziała, że z taką decyzją trzeba poczekać.

Dowód: zeznania świadka, M. P. (2) 00:41:09, 00:44:39, 01:01:51, , 01:02:38 protokół rozprawy z dnia 23 listopada 2017r., k. 81 - 82, częściowo przesłuchania powoda 00:25:59 protokół rozprawy z dnia 24 lipca 2018r., k.220, przesłuchania pozwanej 00:49:58, 00:52:16, 00:54:28, 01:02:08 protokół rozprawy z dnia 24 lipca 2018r., k. 221 – 221v.

Powód mieszkał w domu w W.. Był wówczas osobą, która uzyskiwała wysokie przychody m.in. z tytułu prowadzenia hodowli ryb.

Dowód: lista operacji za okres od 01.07.2011 do 31.10.2011, k. 16 – 19v, lista operacji za okres od 01.07.2012 do 31.10.2012, k. 20 – 23, przesłuchanie powoda 00:08:39 protokół rozprawy z dnia 24 lipca 2018r., k. 219v.

Pozwana mieszkała w lokalu mieszkalnym położonym w S. przy ul. (...). Jest to lokal, który zakupiła na własność w 2000r. W tym celu posiłkowała się kredytem bankowym, który spłaciła około 2010r.

Dowód: częściowo zeznania świadka, M. P. (2) 01:05:24 protokół rozprawy z dnia 23 listopada 2017r., k. 82, przesłuchania pozwanej 01:02:08 protokół rozprawy z dnia 24 lipca 2018r., k. 221v.

W latach 2011-2012 powód dokonywał licznych operacji finansowych, m.in. w dniu 12 lipca 2011r. wypłacił kwotę 30.000 zł., w dniu 14 września 2011r. - 60.000 zł., w dniu 26 października – 20.000 zł., w dniu 5 lipca 2012r. – 30.000

zł., w dniu 10 lipca 2012r. – 20.000 zł., w dniu 26 lipca 2012r. – 20.000 zł., w dniu 16 sierpnia 2012r. – 40.000 zł., w dniu 21 sierpnia 2012r. – 15.000 zł., w dniu 30 sierpnia 2012r. – 40.000 zł., w dniu 30 sierpnia 2012r. – 70.000 zł.

Dowód: lista operacji za okres od 01.07.2011 do 31.10.2011, k. 16 – 19v, lista operacji za okres od 01.07.2012 do 31.10.2012, k. 20 – 23.

Powód był osobą ufną i pomocną wobec innych. Potrafił np. przekazać swojemu bratankowi kwotę 10.000 zł. na wymianę dachu, czy darować swemu bratu kwotę 40.000 zł., by zakupił mieszkanie na parterze w miejsce zajmowanego lokalu na IV piętrze.

Dowód: zeznania świadka L. M., 00:26:51 protokół rozprawy z dnia 17 kwietnia 2018r., k. 193v.

W (...) córka pozwanej, Milenia P. była zainteresowana rozpoczęciem własnej działalności gospodarczej w formie sklepu zoologicznego.

W tym celu podjęła starania o uzyskanie bezzwrotnej dotacji z urzędu pracy. W związku z powyższym w dniu 29 sierpnia 2011r. zawarła umowę z Powiatowym Urzędem Pracy w S. w sprawie przyznania środków na podjęcie działalności gospodarczej. Uzyskała w ten sposób kwotę 20.000 zł. Głównym przedmiotem działalności było założenie i prowadzenie sklepu zoologicznego, jak również detaliczna sprzedaż kwiatów, roślin, nasion, nawozów, żywych zwierząt domowych, karmy dla zwierząt domowych prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach. Przyznane środki zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem.

Nadto, w dniu 21 października 2011r. M. P. (2) zawarła ze (...) Stowarzyszeniem (...) w S. umowę pożyczki w kwocie 55.000 zł. na zakup towaru, wyposażenie sklepu oraz reklamę z okresem spłaty na 60 miesięcy. Pieniądze te przeznaczyła na remont lokalu, w którym zamierzała prowadzić sklep oraz na towar. Warunki pożyczki były atrakcyjne. M. P. (2) spełniła je, a pożyczkę spłaciła w umówionym terminie.

Nie prosiła pozwanej o wsparcie. Pomimo to, pozwana pomogła jej poprzez zakupy drobnego wyposażenia do sklepu.

Córka pozwanej, M. P. (2) rozpoczęła działalność gospodarczą w formie sklepu zoologicznego (...) w dniu 28 września 2011r. Nadal prowadzi ten sklep, przy czym zatrudnia tam pracownicę, a sama pracuje na etacie.

Dowód: Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej, k. 9, pismo Powiatowego Urzędu Pracy w S. z dnia 30 listopada 2017r., k. 96, umowa z Powiatowym Urzędem Pracy w S. z dnia 29 sierpnia 2011r., k. 97 – 100, umowa pożyczki z dnia 21 października 2011r., k. 138 – 141, regulamin pożyczki, k. 142, dokumenty związane z pożyczką, k. 143 – 150, zeznania świadka, M. P. (2) 00:48:41, 00:53:30, 00:59:31, 01:00:28, 01:13:28 - 01:16:30 protokół rozprawy z dnia 23 listopada 2017r., k. 81v, k. 83, przesłuchanie pozwanej 01:03:48 protokół rozprawy z dnia 24 lipca 2018r., k. 221v.

Pomimo nieprzyjęcia propozycji matrymonialnej, powód nadal pokładał nadzieję w tym, że stworzy z pozwaną rodzinę. Relacje między stronami jednak nie pogłębiały się, a w 2013r. pozwana zerwała znajomość z powodem. Od tego czasu rozpoczęły się między nimi nieporozumienia, które z czasem przerodziły się w konflikt.

Dowód: zeznania świadka, M. P. (2) 00:55:37, 00:56:03, 00:56:31, 00:57:04 protokół rozprawy z dnia 23 listopada 2017r., k. 81v, częściowo przesłuchanie powoda 00:25:59, 00:29:29 protokół rozprawy z dnia 24 lipca 2018r., k. 220, przesłuchania pozwanej 00:54:28 protokół rozprawy z dnia 24 lipca 2018r., k. 221.

Powód początkowo prosił pozwaną, by spotkała się z nim. Gdy pozwana kategorycznie odmówiła, stał się nieprzyjemny. Wydzwaniał do niej, wysyłał smsy o nieprzyjemnej treści, odwiedzał w pracy i głośno artykułował swe pretensje. Pozwana zmuszona była wyjaśniać dyrektorowi banku zaistniałą sytuację. Powód żądał zwrotu prezentów i pieniędzy wcześniej wręczanych pozwanej. Pozwana przestraszyła się powoda. Zgłosiła do Prokuratury zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa groźby, bądź nękania. Postępowania przygotowawcze zostało umorzone.

Dowód: nagranie , k. 25, stenogram, k. 197 – 201, zeznania świadka, M. P. (2) 00:57:04, 00:58:05, 01:03:32, 01:04:18 protokół rozprawy z dnia 23 listopada 2017r., k. 81v- 82, częściowo przesłuchanie powoda 00:29:27, 00:32:12, protokół rozprawy z dnia 24 lipca 2018r., k. 220 – 220v, przesłuchania pozwanej 01:07:27, 01:09:33 protokół rozprawy z dnia 24 lipca 2018r., k. 221v.

Pismem z dnia 2 sierpnia 2013r. powód wezwał pozwaną do zapłaty kwoty 200.000 zł. w terminie 7 dni od dnia doręczenia pisma tytułem spłaty pożyczki.

Dowód: pismo powoda z dnia 2 sierpnia 2013r., k. 12, potwierdzenie nadania, k. 13.

W 2013r. sytuacja majątkowa powoda pogorszyła się. Spłonęło 2/3 nieruchomości w W.. Potem snęły ryby, które hodował. Znalazł się w trudnej sytuacji finansowej.

Dowód: zeznania świadka L. M. 00:30:12 protokół rozprawy z dnia 17 kwietnia 2018r., k. 193v.

W 2016r. powód zawarł związek małżeński z L. M.. Był to drugi związek małżeński powoda z tą kobietą. Pierwszy został rozwiązany przez rozwód.

Dowód: przesłuchanie powoda 00:29:27, 00:37:59 protokół rozprawy z dnia 24 lipca 2018r., k. 220v.

W dniu 28 lutego 2017r. powód złożył do Sądu Rejonowego w Słupsku wniosek o zawiązanie pozwanej do próby ugodowej w sprawie o zwrot kwoty 200.000 zł. tytułem udzielonej pożyczki. Pozwana nie stawiała się na posiedzenie w przedmiocie pojednania.

Dowód: wniosek powoda z dnia 27 lutego 2017r., k. 10 - (...),

Sąd zważył:

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

Stan faktyczny sąd ustalił w oparciu o dokumenty zgromadzone w aktach sprawy. Ich autentyczność nie była kwestionowana. Nadto sąd dał wiarę zeznaniom świadka, M. P. (2), gdyż ich treść była zbieżna z treścią dokumentów zgromadzonych w aktach, w szczególności Powiatowego Urzędu Pracy w S. oraz (...) Stowarzyszenia (...) w S.. Sąd w części dał wiarę obu stronom, o czym będzie mowa poniżej.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że pozwana zakwestionowała twierdzenia powoda, jakoby strony łączyła umowa pożyczek na łączną kwotę 200.000 zł. Zatem na stronie powodowej spoczywał ciężar wykazania, że umowa pożyczki rzeczywiście została zawarte (art. 6 k.c.), przy czym możliwości dowodzenia powyższego są ograniczone z uwagi na treść art. 720 § 2 k.c. w zw. z art. 74 k.c.

Zgodnie bowiem z art. 720 § 2 k.c. w brzmieniu obowiązującym na moment zawarcia umowy według powoda, umowa pożyczki, której wartość przenosi 500 zł., powinna być stwierdzona pismem. W myśl art. 74 § 1 i § 2 k.c. zastrzeżenie formy pisemnej bez rygору nieważności ma ten skutek, że w razie niezachowania formy nie jest w sporze dopuszczalny dowód ze świadków ani dowód z przesłuchania stron na fakt dokonania czynności. Przepisu tego nie stosuje się, gdy zachowanie formy pisemnej zastrzeżone jest jedynie dla wywołania określonych skutków czynności prawnej. Jednakże mimo niezachowania formy pisemnej przewidzianej dla celów dowodowych, dowód ze świadków lub dowód z przesłuchania stron jest dopuszczalny, jeśli obie strony wyrażą na to zgodę, jeżeli żąda tego konsument w sporze z przedsiębiorcą albo jeżeli fakt dokonania czynności prawnej będzie uprawdopodobniony za pomocą pisma.

Odnosząc powyższe do niniejszej sprawy stwierdzić należy, że powód nie przedstawił umowy pożyczki na piśmie. Zatem niedopuszczalny był dowód z przesłuchania stron, czy dowód z zeznań świadków na fakt zawarcia umowy pożyczki, którą opisał powód w pozwie.

W sporze nie zaistniały też okoliczności z art. 74 § 2 k.c., które pozwalałyby na przeprowadzenie powyższych dowodów. Pozwana kwestionowała twierdzenie, że strony zawarły umowę pożyczki, zatem przeprowadzenie dowodu na fakt jej zawarcia była niedopuszczalna. Nadto brak było w sprawie pisma, które uprawdopodobniłoby fakt zawarcia umowy pożyczki. Za takie pismo nie można uważać listy operacji bankowych za okres od 01.07.2011r. do 31.10.2011r. (k. 16 – 19v) oraz listy operacji bankowych za okres od 01.07.2012r. do 31.10.2012r. (k. 20 – 23). Z powyższych list wynika jedynie, że w powyższych okresach powód otrzymywał wpłaty na konto oraz, że wypłacał z konta kwoty pieniędzy, w tym (...) - kronie kwoty o znacznej wartości, tj. od 15.000 zł. do 70.000 zł. Brak jest jednak jakiegokolwiek zapisu, który wskazywałby, że wypłaty były dokonywane w celu realizacji umowy pożyczki zawartej z pozwaną. Z historii konta wynika, że powód dokonywał wypłat wyższych kwot w tym czasie. Zatem wymienione przez niego w pozwie wypłaty, tj. 30.000 zł. 60.000 zł. i 110.000 zł. (w dwóch wypłatach 40.000 zł. i 70.000 zł.) nie stanowiły odstępstwa od jego ówczesnych wydatków. Trudno przyjąć, że właśnie te wypłaty zostały przekazane pozwanej oraz, że wypłaty te stanowiły realizację umowy pożyczki łączącej strony. Nadto warto podkreślić, że podczas przesłuchania powód podał, że wręczał pozwanej pieniądze „z kieszeni”, bez potrzeby wcześniejszej wypłaty, gdyż miał tyle pieniędzy w domu. Trzymał je po prostu w domu, nie były to dla niego znaczące kwoty. Dodatkowo podczas przesłuchania wskazał, że wręczał pozwanej pieniądze po prostu jako pomoc dla niej, nie oczekując ich zwrotu. Chciał jej zrobić przyjemność (k. 219v, k.220, k. 221).

W konsekwencji powyższego, sąd uznał, że powód nie wykazał, aby strony łączyła umowa pożyczki kwoty 90.000 zł. oraz kwoty 110.000 zł. Dlatego też powództwo, na podstawie art. 720 k.c., stosowanego a contrario, oddalił.

Sąd nie znalazł również podstawy do uwzględnienia powództwa w oparciu o instytucję zwrotu świadczenia nienależnego.

W myśl art. 410 par 2 k.c. świadczenie jest nienależne, jeżeli ten, kto je spełnił, nie był w ogóle zobowiązany lub nie był zobowiązany względem osoby, której świadczył, albo jeżeli podstawa świadczenia odpadła lub zamierzony cel świadczenia nie został osiągnięty, albo jeżeli czynność prawna zobowiązująca do świadczenia była nieważna i nie stała się ważna po spełnieniu świadczenia.

Wskazać należy, że świadczenie staje się nienależne m.in. wówczas, gdy nie zostaje osiągnięty zamierzony przez strony cel dokonywanego świadczenia. Ma to zazwyczaj miejsce wówczas, gdy nie spełniły się przewidywania co do zachowania się kontrahenta, jakimi kierował się spełniający świadczenie. W uzasadnieniu wyroku z 17 stycznia (...) r., (...), LexPolonica nr (...) (OSNC (...), nr (...), poz. (...)) Sąd Najwyższy wskazał, że przesłanka nieosiągnięcia zamierzonego celu świadczenia (art. 410 § 2 k.c.) jest spełniona wtedy, gdy jego celem było otrzymanie świadczenia ekwiwalentnego, do spełnienia którego odbiorca nie był zobowiązany”. W uzasadnieniu wskazano, „że nieosiągnięcie celu świadczenia (*condictio ob rem*) nie zachodzi, jeżeli cel, który świadczący miał na względzie spełniając świadczenie, wynika z istotnych postanowień umowy, zawartej z odbiorcą świadczenia. Ma natomiast miejsce wszędzie tam, gdzie celem świadczenia było otrzymanie zamierzonego ekwiwalentnego świadczenia od odbiorcy, który nie był zobowiązany do jego spełnienia i cel ten nie został osiągnięty. Sąd Najwyższy wskazał również, że nie każdy cel, którego realizacji oczekuje świadczący, jest z punktu widzenia *condictio ob rem* prawnie relewantny, dlatego wymaga się, aby cel świadczenia objęty był porozumieniem woli stron (określanym w doktrynie jako porozumienie co do podstawy prawnej świadczenia). Chodzi o to, aby na podstawie ogólnych zasad wykładni można było stwierdzić istnienie między stronami porozumienia woli, z którego treści wynika, że odbiorca otrzymuje świadczenie tylko ze względu na oczekiwany cel (tak (...), Komentarz do Kodeksu cywilnego. Księga trzecia. Zobowiązania. Tom I-II, wyd. X, Opublikowano: LexisNexis 2011).

W orzecznictwie Sądu Najwyższego spotyka się koncepcję, iż instytucja nieosiągnięcia zamierzonego celu świadczenia występować może w rozliczeniach pomiędzy osobami będącymi wcześniej w związkach partnerskich, tj. w sporach po rozejściu się osób pozostających w tzw. nieformalnym związku partnerskim. Według tezy wyroku Sądu Najwyższego z 12 stycznia 2006 r., (...), LexPolonica nr (...) (MoP (...), nr(...), s.(...)): „Istnieje możliwość odzyskania подарowanych

w trakcie trwania nieformalnego związku pieniędzy i przedmiotów wartościowych. (...) musi jednak udowodnić, że druga osoba dawała mu podstawy do stwierdzenia, iż związek będzie trwał dłużej”.

W uzasadnieniu wyroku z 12 stycznia 2006 r., (...) (LexPolonica nr (...)) (OSNC 2006, nr (...), poz.(...); OSP (...), nr (...), poz. (...)) Sąd Najwyższy wskazał, że porozumienie stron, będące przesłanką żądania zwrotu świadczenia w związku z nieosiągnięciem zamierzonego celu, dotyczyć może tylko samej podstawy świadczenia, a nie jego ewentualnego zwrotu (art. 410 § 2 k.c.). Wskazał, że instytucji z art. 410 § 2 k.c. może skorzystać osoba, którą z odbiorcą świadczenia (accipiens) nie łączy taki stosunek obligacyjny, z którego obowiązek świadczenia wynika, a ponadto, że przyjmujący świadczenie nie jest, ani po otrzymaniu świadczenia, ani też nie był wcześniej zobowiązany do spełnienia oczekiwanego od niego świadczenia. Najistotniejszego jednak znaczenia nabiera kwestia dotycząca porozumienia stron.

Sąd Najwyższy wskazał, że porozumieniem stron powinna być objęta podstawa świadczenia w tym sensie, że odbiorca świadczenia powinien znać cel świadczącego i przez przyjęcie świadczenia dać wyraz, że go akceptuje. Nie jest to jednak porozumienie składające się na treść czynności prawnej, lecz jest to porozumienie tylko co do podstawy prawnej świadczenia. Gdyby porozumienie takie miało stanowić czynność prawną, to w razie nieosiągnięcia celu zastosowanie powinny znaleźć przepisy o odpowiedzialności za niewykonanie zobowiązania, a nie przepisy o bezpodstawnym wzbogaceniu. Strony zatem nie muszą zawierać porozumienia (umowy) co do zwrotu świadczenia, skoro zwrot ten możliwy jest na podstawie art. 410 § 2 k.c.

Dla zastosowania omawianej kondykcji istotne jest to, że zarówno świadczący, jak i przyjmujący świadczenie mają świadomość i akceptują cel świadczenia, co zakłada istnienie między nimi porozumienia określanego jako „porozumienie woli” albo „porozumienie co do podstawy prawnej świadczenia” - niebędącego czynnością prawną - z którego wynika, że odbiorca świadczenia otrzymuje świadczenie tylko ze względu na oczekiwany cel (zob. wyroki SN: z (...) stycznia (...) r., IV CKN (...), LexisNexis nr (...); z 17 stycznia (...) r., III CKN (...), LexisNexis nr (...); z 21 czerwca 2011 r., I CSK (...) LexisNexis nr (...); (...), (...)s. (...); (...), w: (...)s. (...)).

Odnosząc powyższe do niniejszej sprawy stwierdzić należy, że strony nie były w związku partnerskim. Z przesłuchania pozwanej oraz z zeznań świadka, M. P. (2) wynika, że strony od 2008r. darzyły się sympatią, spotykały się, nadto pozwana czyniła dla powoda zakupy leków, umawiała mu wizyty lekarskie. Dodatkowo, sam powód nie twierdził, że strony były parą. Wprawdzie podczas przesłuchania zeznał, iż pozwana odwiedzała go w W., przyjeżdżała po pracy, że dochodziło między stronami do zbliżeń intymnych 2/3 razy w miesiącu, to jednak w czasie informacyjnego wysłuchania podał, że pozwana odwiedziła go 3 razy w W.. W zasadzie powód wskazał, iż miał nadzieję na związek z pozwaną, lecz do realizacji tych oczekiwań nie doszło, gdyż pozwana wprawdzie wskazywała, że jest za wcześniej na taką rację, a w późniejszym czasie, podkreślała, że dzieci powoda jej akceptują, co jest znaczącą przeszkodą w stworzeniu rodziny. Bezsporne jest nadto, że powód w 2010r. złożył pozwanej propozycję matrymonialną, lecz ta jej nie przyjęła.

Dalej wskazać należy, że brak jest materiału dowodowego, który potwierdzałby wręczenie pozwanej środków pieniężnych w kwotach podanych przez powoda, tj. 30.000 zł., 60.000 zł. 40.000 zł. oraz 70.000 zł. Dowodem takim, o czym była mowa wyżej nie może być lista operacji bankowych (k. 16 – 19v i k. 20 – 23).

Nadto, nagranie rozmowy powoda z pozwaną, które zostało zapisane na płycie DVD, będące przedmiotem oględzin na rozprawie w dniu 17 kwietnia 2018r. (k. 194) również nie stanowi wystarczającego dowodu potwierdzającego wręczenie opisanych wyżej kwot. Z nagrania wynika, że powód ma pretensje do pozwanej, żąda od niej zwrotu pieniędzy i prezentów. Pozwana zaś wypomina powodowi, że wcześniej jej pomagał jak rodzinie, a teraz zachowuje się tak roszczeniowo. Zarzuca powodowi, iż stosuje wobec niej groźby. Rozmowy obu stron prowadzone są w poruszeniu i emocjach. Wprawdzie z treści rozmowy pt. „Mariolka deklaruje że odda pieniądze” wynika, że pozwana mówi do powoda: „Po prostu nie umiałeś zachować się z klasą, pieniądze są dla Ciebie najważniejsze. Nie pożyczaleś mi żadnych pieniędzy, tylko mi je dałeś jako swojej kobiecie, a teraz odwracasz kota ogonem. Nie ma sprawy niech tak będzie. (...) „i po prostu oddam Ci te pieniądze co do złotówki”. Powyższe nagranie dowodzi jednak tego, że strony w poruszeniu i emocjach rozmawiały na temat pieniędzy i prezentów, które powód wcześniej wręczał pozwanej. Brak jest jednak podstaw do kategorycznego stwierdzenia, że powód wręczył pozwanej łącznie kwotę 200.000 zł.

Również zeznania świadka, L. M. są niewystarczające do uznania, że powód wręczył pozwanej kwotę 200.000 zł. Podkreślić należy, że L. M., to od 2016r. żona powoda. Zatem posiada ona bezpośredni interes w tym, by zeznawać na korzyść powoda – swego męża. Nadto z zeznań świadka wynika, iż odnowiła one relacje z powodem w 2016r., a informacje na temat wręczanych pozwanej środków pieniężnych uzyskała od samego powoda, nie była świadkiem przekazywania tych pieniędzy. Zatem treść powyższych zeznań nie była spontaniczna i obiektywna, przez co sąd odmówił jej wiarygodności.

Nawet gdyby uznać, że powód przekazywał pozwanej środki pieniężne w łącznej kwocie 200.000 zł., to brak podstaw do domagania się ich zwrotu przy zastosowaniu instytucji z art. 410 § 2 k.c.

Brak jest dowodów, które byłyby wystarczające do wnioskowania, że porozumieniem stron objęta była podstawa świadczenia w tym sensie, że odbiorca świadczenia, tj. pozwana знаła cel świadczącego, czyli powoda oraz, że przez przyjęcie świadczenia dała wyraz, że go akceptuje.

Z przesłuchania stron wynika bowiem zgodnie, że pozwana nie dała powodowi deklaracji, że stworzy z nim związek. Zwodziła powoda, że taka ewentualność być może wystąpi w przyszłości. Zatem powód, wręczając jej pieniądze powinien był się liczyć z tym, że pozwana nie stworzy z nim rodziny. Wręczenie środków pieniężnych dotknięte było ryzykiem i powód to ryzyko podjął.

Z resztą twierdzenia powoda dotyczące motywacji przekazywanych środków pieniężnych, w tym podstawy świadczenia, w toku procesu były niespójne. W uzasadnieniu pozwu podał, że kwotę 200.000 zł. pożyczył pozwanej na rozpoczęcie działalności gospodarczej jej córki, M.. Twierdzenia te zostały jednak przez pozwaną skutecznie podważone. Pozwana poprzez zeznania świadka, M. P. (2) wykazała, że jej córka pozyskała środki pieniężne na rozpoczęcie działalności gospodarczej z dotacji z urzędu pracy oraz z pożyczki z inkubatora przedsiębiorczości. Dokumenty przedłożone przez powyższe podmioty tj. umowa z Powiatowym Urzędem Pracy w S. z dnia 29 sierpnia 2011r. (k. 97 – 100), umowa pożyczki z dnia 21 października 2011r. (k. 138 – 141), regulamin pożyczki, (k. 142) oraz dokumenty związane z pożyczką (k. 143 – 150) potwierdziły powyższe. Nadto dodać należy, że twierdzenie o przekazaniu pieniędzy na rozpoczęcie działalności gospodarczej są niewiarygodne również choćby z tego względu, że M. P. (2) prowadzi sklep zoologiczny od września 2011r., a przekazanie pieniędzy w kwocie 110.000 zł. według twierdzeń powoda, nastąpiło w 2012r.

W toku procesu powód zmienił swe twierdzenia dotyczące celu wręczonych pieniędzy. Podał, że przekazał powódce kwotę 30.000 zł. na remont mieszkania, kwotę 60.000 zł. na spłatę kredytu, a kwotę 110.000 zł. na rozpoczęcie działalności gospodarczej przez córkę pozwanej. Jednocześnie podczas przesłuchania wskazał, że pozwana mówiła, iż potrzebuje na remont, dał jej 30.000 zł. i nie oczekiwał zwrotu tych pieniędzy (k. 219v). Podał, że był jego „gest” wobec pozwanej (k. 220). Co do kwoty 60.000 zł. zeznał, iż pozwana mówiła, że spłaca kredyt i powód po prostu dał jej pieniądze, bo chciał jej pomóc. Również zwrotu tych pieniędzy nie oczekiwał, bo uważał, że założy z pozwaną rodzinę (k. 220). Odnośnie przekazania kwoty 110.000 zł. wskazał, iż chciał pozwanej zrobić przyjemność.

Z przesłuchania powoda można wnioskować, że u podstaw jego motywacji leżała nadzieja, iż stworzy z pozwaną rodzinę, że pozwana zrezygnuje z pracy i przeprowadzi się do powoda do W.. Jednakże po stronie pozwanej brak było wyraźnej deklaracji i obietnicy, na podstawie której powód mógłby oczekiwać realizacji swych planów.

W konsekwencji powyższego sąd uznał, iż między stronami nie było porozumienia, iż podstawą świadczenia przekazania pieniędzy było stworzenie trwałego związku z stron oraz, że pozwana, przyjmując pieniądze od powoda dawała mu odpowiedź, że akceptuje tę podstawę świadczenia.

W konsekwencji powyższego, sąd oddalił powództwo uznając, że nie znajduje ono podstaw również w treści art. 410 k.c.

Na koniec należy wskazać, że sąd oddalił wniosek pozwanej o dopuszczenie z opinii biegłego sądowego z zakresu fonoskopii na okoliczność wykazania, że załączona płyta DVD nie odzwierciedla rzeczywistego przebiegu rozmowy,

nie stanowi całości (k. 54), albowiem bezsporne było, że przedłożone nagrania dotyczyły jedynie części rozmów między stronami. Sąd oddalił wniosek powoda o dopuszczenie dowodu z opinii z dnia 19.12.2017r., tj. sporządzonego stenogramu, (k. 167 – 171), gdyż złożona opinia miała charakter prywatny.

Żądanie zwrotu kwoty 300 zł. tytułem kosztów postępowania pojednawczego w sprawie(...) również nie zasługuje na uwzględnienie. Brak jest podstaw prawnych do obciążenia pozwanej tym wydatkiem powoda. Dlatego też roszczenia jako niezajdujące podstawy prawnej zostało przez sąd również oddalone.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. 2015.1800), mając na uwadze okoliczność, że powód przegrał niniejszy spór w całości. Na koszty pozwanej złożyło się wynagrodzenie fachowego pełnomocnika w kwocie 5.400 zł. oraz opłata od udzielonego pełnomocnictwa w kwocie 17 zł.

Na oryginale właściwy podpis